

po vrtu tožiteljčinem ne le za transport pridelkov vrta ‚za križankom‘, nego za vse gospodarske vožnje (Wirtschaftsfuhren), potrebne za rabo in užitek te parcele. V tem smislu je tudi višje sodišče sestavilo besedilo prisege, tožiteljci naložene. Tožiteljica je pa zanikala pod prisego le prevažanje poljskih pridelkov ter v to svrho potrebne vožnje, a s tem ni tajila rabe prepirnega kolovoza za vse gospodarske vožnje (Wirtschaftsfuhren), in tako se torej vsebina storjene prisege ne strinja z dokaznim stavkom napominane razsodbe niti po besedah niti po obsegu. Zategadelj prisege H. H. ni moči smatrati kot storjene po smislu razsodbe de int. 7. marcija 1890, št. 1522.

Najvišje sodišče je revizijskemu rekurzu tožiteljice z odločbo de int. 27. oktobra 1890, št. 7419 ugodilo ter prvosodni odlok obnovilo iz naslednjih razlogov: Vsebina prisege, katero je tožiteljica pri določenem naroku zanikavno storila, strinja se z besedilom prisege, kakeršno je sestavljeno v razsodbi višjega sodišča de int. 7. marcija 1890, št. 1522, če tudi ne po besedah, a vender po bistvu, ker je prevažanje poljskih pridelkov izvestno tudi smatrati za gospodarske vožnje (Wirtschaftsfuhren). Ni pa nikakeršnega povoda misliti, da bi bila hotela tožiteljica storiti prisego v tesnejšem okviru, nego li jej je bila naložena in spoznana. Tudi se toženec ni pritožil proti odloku, s katerim je okrajno sodišče vsprejelo nastop prisege tožiteljčine ter pri prisežnem naroku ni ničesar ugovarjal proti besedilu prisege. Po vsem tem bilo je spoznati, da je tožiteljica sojeno si prisego pravilno storila.

Književna poročila.

Judicatenbuch des Verwaltungsgerichtshofes. Fortgesetzt von Dr. Rudolf Alter, Rath am k. k. Verwaltungsgerichtshofe. Wien 1890. Manz. Str. XXIX + 512. Cena: 4 gld. 40 kr.

S tem delom nadaljuje se nekako dr. L. Wolskijeva zbirka pravnih načel in nazorov, kateri se nahajajo v izrekih c. kr. upravnega sodišča. Obseženi so navneč v njem izreki, katere je upravno sodišče storilo v letih 1884 do uštetega 1888 v javni obravnavi ali pa po §-u 6. zakona o upravnem sodišči. Obče glaseči se naslov knjigi pa se opravičuje s tem, ker se dr. Alter nanaša do

zadnjega na vse, v isto stvarino zasekavajoče pravne stavke v judikatni knjigi dr. Wolskijevi ter s tem tudi na vse izreke v Budwińskijevi zbirki, tako da dr. Alterjevo delo podaje pregled vse judikature c. kr. upravnega sodišča. Razvrstitev snovi pa ni, kakor v Wolskijevi knjigi, leksikografska, nego drži se pota, ki je odkazan po zakonu z dne 22. oktobra 1875. Pod tri glavne oddelke: administrativne pravne reči, reči finančnega prava, postopanje v rečeh upravnega prava, — uvrščeni so pravni stavki po sistemu zakona, kateri po samezno stvarino izključilno urejuje ali jej najbolj vlada. Tako urejena knjiga, misli sestavljatelj, bode najbolj služila tistim, katerim je namenjena. In namenjena je — na prvi hip čudno — v prvi vrsti samim članom upravnega sodišča. Resno se toži v uvodu, da upravno sodišče postaje preobloženo in da se uže preveč zahteva od delovne moči posameznih referentov. Pritožeb število je od 487 leta 1877. poskočilo na 1300, število javnih obravnav od 164 na 622, a delavnih močij je vedno enakšno število. Ker so razen jednega dne vsak dan v tednu javne obravnave, je jasno, da ima vsak član sodnega dvora vsaj trikrat v tednu s temi sejami opraviti. Ostali črns pa komaj zadoščuje, da se čedalje množniši posli rešujejo. Pomočki, ki se pri drugih centralnih oblastvih uspešno uporabljajo, da se delo, nevarno za njegovo dovršenost, lažje rešuje, ne veljajo za upravno sodišče. Deliti n. pr. delo po raznosti stvarine ne gre, ker so akti in uloge strank spisane na več jezikih, da, ker se celo v vlogah strank nahajajo takšne jezikovne kombinacije, tako da je za jedno reč treba več sodelavcev. S takimi in enakimi težavami se je boriti upravnemu sodišču z njegovim velikim kompetenčnim področjem, a izpolnjeno ni z zadosti močmi. Veliko časa in truda jemlje informacija, katere pri vsakem novem delu referentu treba o stanju judikature v dotični stvari. Olajšati torej to informacijo, podati dovoljno, a vendar brzo preglednost prejudikatov, ta namen in smoter ima v prvi vrsti nova dr. Alterjeva knjiga, katere nadaljevanje z judikati iz l. 1889. in 1890. v kratkem izide.

Die Finanzen Oesterreichs von 1701—1740. Nach archivalischen Quellen dargestellt von Dr. Fr. Freih. v. Mensi. Wien, 1890. Manz. Str. XVI + 755. Cena: 6 gld.

Važna doba naših financij v prošlem stoletji se nam tu slika na podstavi golih arhivalskih virov. Po tej knjigi spoznavamo naj tedanjo finančno znanost in praktično finančno politiko, zgodovino budžeta, državnega kredita in razvoj davščin, sploh pa zgodovino habsburških deželá. Delo je izišlo s podporo znanostne akademije na Dunaji.

Državni zakonik v slovenski izdaji. (Dalje.) Kos XXXIII. Izdan in razposlan dne 27. junija 1890. 120. Razglas trgovinskega ministerstva z dne 8. junija 1890. l., s katerim se objavljajo dodatna določila k predpisom o preskuševanju in kolkovanju merskih okvirjev za drva v polenih, oznanjenim z razglasom z dne 12. avgusta 1879. l. drž. zak. št. 107). 121. Zakon z dne 15. junija 1890. l. o državnih ugodnostih, ki se dodelé deželno-železničnemu zajmu vojvodine štajerske v največinskem znesku 10 milijonov goldinarjev a. v. 122. Razglas finančnega ministerstva z dne 18. junija 1890 l., da se je vélika colnija v Spletu povzdignila v veliko colnijo I. razreda. — Kos XXXIV. Izdan

in razposlan dne 1. julija 1890. 123. Razglas ministerstev za finance in trgovino z dne 9. maja 1890. l., da se je colnija in ob enem pristanska in pomorsko-zdravstvena agentija mletska v Dalmaciji preložila iz Babinega polja v Soberski pristan. 124. Ukaz finančnega ministerstva z dne 7. junija 1890. l., da se vélika colnija v Karlovih varih pooblašča odpravljati samosvileno blago po colu 200 gld. 125. Zakon z dne 11. junija 1890. l. o prepovedi nekih zasebnih oznamenil na sodih, ki so preskusu zavezani. 126. Zakon z dne 11. junija 1890. l. o prometu sè sodi, preskušeni in v ozemlju ogerske krone, po kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru. 127. Razpis finančnega ministerstva z dne 25. junija 1890. l. o méri zagotovila za pravo vplačevanje kakega bonifikacijskega povračila pri izvozu cukra za obratno dobo l. 1890/91. — Kos XXXV. Izdan in razposlan dne 2. julija 1890. 128. Ukaz ministerstev za notranje stvari, pravosodje, trgovino in poljedelstvo z dne 1. julija 1890. l., obsegajoč delovite izpremene ministerstvenega ukaza z dne 8. decembra 1889. l. (drž. zak. št. 188) o prometu sè svinjami iz Galicije v druge dežele. — Kos XXXVII. Izdan in razposlan dne 9. julija 1890. 130. Zakon z dne 19. junija 1890. l. o časni oprostitvi od plačevanja pridobnine in dohodnine za plovstveni obrat na morji s parnicami in sè železnimi ali jeklenimi jadrenicami, ki so bile narejene v tozemstvu. 131. Razglas finančnega ministerstva z dne 23. junija 1890. l., da se c. kr. mala colnija I. razreda v Mittelwalde na Češkem pooblašča, pri vhodu zacolovati stroje tar. št. 284. in 284. (bis). 132. Zakon z dne 26. junija 1890. l. o statistiki vnane trgovine. 133. Ukaz trgovinskega ministerstva z dne 27. junija 1890. l. o izdaji novih poštih vrednostnic. 134. Ukaz trgovinskega ministerstva z dne 27. junija 1890. l., da naj se poštne v vozno-poštnem prometu plačujejo s poštami znamkami. 135. Ukaz trgovinskega ministerstva z dne 27. junija 1890. l., kako premeniti v metrično mero neko mersko določilo v ukazu trgovinskega ministerstva z dne 31. avgusta 1874. l. (drž. zak. št. 122, s katerim se je izdal začasen plovstveni in porečnopolijski red za zgoranje-avstrijski in dolnje-avstrijski kos D. nave. 136. Razglas finančnega ministerstva z dne 27. junija 1890. l., da se je ustavila colnouradna odprava pri pristanski in pomorskozdravstveni deputaciji v Tragetu. 137. Zakon z dne 28. junija 1890. l., kako kaznovati neposlušnost vojaškega pozovnega povelja in zapeljavo k nji. 138. Ukaz poljedelskega ministerstva porazumno z ministerstvom za notranje stvari in za finance z dne 1. julija 1890. l., s katerim se deloma izpreminjajo in dopolnjujejo določila ministerstvenega ukaza z dne 27. julija 1883. l. (drž. zak. št. 137) o logarjih politične uprave. 139. Ukaz ministerstev za notranje stvari, trgovino in finance z dne 2. julija 1890. l., s katerim se prepoveduje, uvažati ali prevažati cunje, staro obleko, stare vrvi, rabljeno perilo in rabljeno posteljnino iz Španjskega in Male Azije. — Kos XXXVIII. Izdan in razposlan dne 15. julija 1890. 140. Zakon z dne 5. junija 1890. l. o dodatnih izpremenah finančnega zakona z dne 20. maja 1889. l. (drž. zak. št. 72). 141. Zakon z dne 8. junija 1890. l. o dodelitvi podpor iz državnih sredstev za obnovitev in izvršitev vredbenih gradenj in hudourniških zgrad, katere so na Tirolskem l. 1889. bile poškodovane po povodnjih. 142. Zakon z dne 15. junija 1890. l., s katerim se dovoljujejo izjeme od izvoznih

prepovedi, za posebno rastlinje izdanih na podstavi zakona z dne 3. aprila 1875. l. (drž. zak. št. 61). 143. Zakon z dne 15. junija 1890. l. o izpremeni zakona z dne 27. junija 1885. l. (drž. zak. št. 3 od l. 1886.) o naredbah proti razširjanju trtne uši. 144. Ukaz finančnega ministerstva z dne 6. julija 1890. l., kako izvršiti zakon z dne 15. junija 1890. l. (drž. zak. št. 143) o neki izpremeni v zakonu z dne 27. junija 1885. l. (drž. zak. št. 3 od l. 1886.) o naredbah proti razširjanju trtne uši. 145. Ukaz ministerstev za notranje stvari, trgovino in finance z dne 9. julija 1890. l. o prepovedi, izvažati iz Egipta cunje in cape, ki so namenjene za trgovino. — Kos XXXIX. Izdan in razposlan dne 22. junija 1890. 146. Zakon z dne 18. junija 1890. l., da se menoma oddá nepremična državna lastnina v Inspruku. 147. Ukaz ministerstev za notranje stvari, pravosodje, trgovino in poljedelstvo z dne 21. julija 1890. l. o neki izpremeni v določilu o prometu s kladnimi svinjami iz Galicije na Prusko, podanem v ministerstvenem ukazu z dne 1. julija 1890. l. (drž. zak. št. 128).

Drobne vesti.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1890.

— (Iz kronike društva „Pravnika“). Društveni odbor imel je v svoji zadnji seji čast, da je vsprejel v društvo po smislu pravil novega člana, predsednika deželni vladi kranjski, Andr. barona Winkler-ja. Društveni načelnik je nadalje poročal, da se deželni predsednik baron Winkler živo zanima za trud društva okolo nove nemško-slovenske pravne terminologije in da je pripravljen posvetiti svoje proste moči tej društveni reči. Odbor je vzel to radostno na znanje, svest si izborne podpore, katera se tu obeta naši terminologiji, in naložil je načelniku in tajniku, da v imenu odbora razložita deželnemu predsedniku načrt, po katerem odbor sedaj vodi delo za terminologijo. Ob enem razgovarjal se je o tem, kako daleč je uže dospelo izpisovanje zakonikov za terminologijo. Ker uže koncem tega meseca poteče dotični postavljeni rok, ne da bi bilo pričakovati do tja vseh izpiskov, zato je sklenil odbor v društvenem glasilu priobčiti opomnje, katere glej spodaj. V isti seji je bilo tudi ustno poročilo o načrtu, podanem od jednega odbornika za peticijo, katero naj bi društvo do pravosodnega ministerstva obrnilo zaradi jezikovne enakopravnosti po sodnih uradih. Razgovor in sklepanje o tem načrtu se je odložilo. — Po naročilu odbora poklonila sta se dné 7. t. m. društveni načelnik in tajnik deželnemu predsedniku baronu Winkler-ju zahvalit ga za pristop v društvo ter za obljubljeno podporo pri sestavi društvene terminologije. Deželni predsednik je pohvalil razloženi mu načrt ter zagotavljal, da mu bode posebno veselje sodelovati pri tem važnem začetku, zlasti kar se tiče terminov iz upravne prakse in dovolil je, da mu smé društveni odbor poročati o napredovanju dotičnih priprav in na-